No 1854

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 31 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents segelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 Mei.

Bij de herstemming op aanstaanden Dingsdag bevelen [illegible] Vrienden alhier de volgende kandidaten aan:

Mr. **P. P. VAN BOSSE,**
Mr. **J. HEEMSKERK Bz**, en
J. C. RIJK.

JOANNES AUGUSTINUS,

door de gratie Gods en van den H. Apostolischen Stoel, Bisschop van Roermond, aan de geestelijkheid en aan de geloovigen van ons Bisdom,

Zegen en zaligheid in den Heer.

Wel beminde Broeders!

Onder zoo menigvuldige zorgen voor het best zijner Katholieke onderdanen; onder zoo vele uitmuntende maatregelen en pogingen, door onzen allerheiligsten Vader Paus Pius IX aangewend voor den bloei van Jesus Kerk op aarde, moet voorzeker worden gerekend de herstelling der kerkelijke Hierarchie hier te lande, en voor Limburgs ingezetenen, de wederoprigting van het aloude Bisdom van Roermond, van dezen roemrijken zetel, waarop voorheen zoo menig door zielenijver en geleerdheid uitstekend Bisschop is geplaatst geweest. Immers, door deze verhevene daad komt dit gedeelte van Jesus Kerk in eenen geregelden toestand, vermits daardoor deszelfs voorloopig en onzeker bestuur ophoudt en het tevens het regt verkrijgt om voortaan door eigene Herders te worden bestuurd; enz.

Zijn wij derhalve, als opregte Katholieken, ten allen tijde, eerbied, liefde en erkentelijkheid verschuldigd aan onzen H. Vader, den plaatsvervanger van Jezus op aarde, hoeveel te meer moeten thans onze harten niet gloeijen door de vurigste dankbaarheid, verknochtheid en liefde jegens hem, die voor niets anders leeft, voor niets anders ademt, dan om overal den Naam van Jezus te doen verheerlijken, het heil der zielen te bevorderen, de regten der Kerk te handhaven en te doen herleven, eendragt en vrede te herstellen, en zich alles voor allen te maken, om zoo doende, allen voor Jezus te winnen.

Dat daarom, W. B. B. innige erkentelijkheid en vurige liefde onze harten ontvlamme en dezelve tot den Hemel verheffe, om vandaar over het dierbaar Opperhoofd onzer H. Kerk, die genade, die zegeningen af te smeeken, welke Zijne Heiligheid mogt noodig hebben, om nog eene reeks van jaren de Kerk van Jezus in vrede te besturen met dienzelfden ijver, met diezelfde voorzigtigheid, met diezelfde liefde waarmede hij ze tot dusverre bestuurd heeft; ten einde, na hier getuige te zijn geweest van de heilrijkste vruchten door zijne pogingen teweeggebragt, eenmaal eene honderdvoudige vergelding te mogen ontvangen en genieten in den Hemel.

Na deze korte ontboezeming onzer opregte verknochtheid en liefde jegens Zijne Heiligheid, waarbij Wij ons haasten, den innigst-gevoelden wensch voor het [illegible] van Z. M. den Koning, onzen geëerbiedigden Vorst [illegible] Hoogstdeszelfs doorluchtig Huis te voegen, vinden Wij ons verpligt een enkel woord over ons zelven te gewagen, om daarna Ul. met onze gevoelens en verwachting bekend te maken.

U allen, W. B. B. is het zeker reeds ter kennis gekomen, dat Wij door de ondoorgrondelijke barmhartigheid van God, en door de genade van den H. Stoel benoemd zijn tot Bisschop der wederopgerigte diocese van Roermond, en dat Wij daarvan op den 27 April jongstl., door Zijne Excellentie Monseigneur Belgrado, pausselijken Internuntius bij ons Hof, zijn in bezit gesteld.

Wat wij gevoelden bij het ontvangen onzer benoeming en bij het bezitnemen dezer kerk en diocees, wat er nu nog gedurig in ons binneuste omgaat bij het betrachten dezer waardigheid, dit zullen wij liefst maar overlaten aan het oordeel van Hem, die harten en nieren doorgrondt. Dit echter willen wij hebben gezegd: de taak is moeijelijk, de last is zwaar, die thans meer dan ooit op onze schouderen drukt, en om er niet onder te bezwijken, om het voetspoor onzer waardige voorgangers te kunnen drukken, om met eenig goed gevolg te kunnen werkzaam wezen in dit gedeelte van den Wijngaard des Heeren, schieten onze eigene krachten te kort, en hebben Wij op eene bijzondere wijze de genade van God en de medewerking onzer Broeders en geloofsgenooten noodig.

De genade van God, W. B. B. is voorzeker het eerste wat wij behoeven; want daarbuiten kunnen wij niets ter zaligheid; immers noch hij die plant is iets; noch hij die besproeit; maar Hij, die er den noodigen wasdom aan geeft, God namelijk, Hij is alles. Edoch, W. B. B. onze God is zoo goed, zoo barmhartig, dat Hij ons zijne genade niet kan weigeren, indien wij er slechts geen beletsel aan stellen, indien wij ze maar vragen met een opregt hart en met vast betrouwen; indien wij om dezelve bidden in den Naam van zijnen geliefden Zoon, door Jezus onzen Zaligmaker; zoo immers luidt des Heeren stellige en herhaalde verzekering; en terwijl Wij van onzen kant niets zullen verzuimen, betrouwen Wij ook dat Gij, gaarne ons daartoe zult behulpzaam wezen; ja, gaarne zult gij uwe gebeden bij de onze voegen; de priesters zullen bij het heilig altaar den Hemel geweld aandoen en bezweren door het lijden en bloed van Jezus, dat Hij zich gewaardige over ons en het Bisdom, over Herders en Geloovigen de volheid zijner Genade tot verheerlijking van zijnen Naam en het heil der zielen, te doen nederdalen; de geloovigen zullen het doen, niet alleen in Godes Huis, maar ook in den schoot hunner familie, bij het gezamenlijk bidden van den H. Rozenkrans, welken wij bijzonderlijk aanbevelen; de overheden zullen hunne onderdanen daarin voorgaan, en de ouders zullen hunne kleine kindertjes, wier gebed bij God zoo aangenaam is, door woord en daad opwekken, om hunne zuivere handjes en hun onschuldig hart voor datzelfde doel mede tot den troon van Gods barmhartigheid te verheffen. Met één woord: wij betrouwen op eenparige gebeden onzer geloofsgenooten, en, wordt daaraan beantwoord, dan kan het niet anders of wij zullen verhoord worden en al zulke genade erlangen, als tot vermeerdering van de eer van God en tot heil onzer zielen noodwendig zijn.

Intusschen W. B. B. behalve uwe gebeden, hebben wij ook nog op uwe *krachtdadige medewerking*; dan, zelfs de genade van God zou niet baten, wanneer er geen goed gebruik van werd gemaakt, wanneer er niet eenpariglijk werd gearbeid om dezelve te doen vruchten dragen. Wat zullen derhalve onze vermaningen, onze onderrigtingen, wenken enz. helpen, indien ze in den wind worden geslagen, indien ze geene medewerking erlangen, indien ze niet worden ondersteund en gehandhaafd door diegenen, die gesteld zijn om het goede te helpen bevorderen; en wie zijn deze nu? Hier, W B B. zijn wij aan een punt genaderd, dat al uwe aandacht verdient.

Wel is waar, er is niemand op aarde op wien niet de heilige verpligting rust, zijnen evenmensch met woorden en daden [illegible] het kwade te weder[illegible] heel bijzondere wijze [illegible] twijfelen. Ja, Gij zijt het, en wel in de eerste plaats Gij, christelijke ouders, van wie wij eene krachtdadige medewerking verwachten; immers het kostbaarste pand van Jezus Kerk, de teedere jeugd, is, én door de natuur, én door de wet van God regtstreeks aan uwe zorgen toevertrouwd. Gij zijt de eerste pedagogen, de eerste leermeesters uwer kinderen; Gij behoort hen het allereerste, en van de wieg af aan, met hunnen God, met hunnen Zaligmaker, met hunne eeuwige bestemming bekend te maken; Gij moet hen ook in latere dagen onderrigten, vermanen en bestraffen, naar gelang zij zulks voor het heil hunner zielen behoeven. Ziet daar eenen heiligen pligt, u door God zelven onder bedreiging der zwaarste straffen opgelegd; trouwens, *die geene zorg draagt voor de zijnen*, zegt de Apostel, *heeft zijn geloof verloochend en is erger dan een ongeloovige*. Gij zijt het dus in de eerste plaats, geliefde Vaders en Moeders, die onze pogingen moet ondersteunen, die onze onderrigtingen en vermaningen, zoo door uwe daden als door uwe woorden, ingang moet doen vinden in de weeke harten uwer kinderen; Gij zijt het, die hun den kostbaren schat der goddelijke genade moet helpen bewaren, die hen naar de leer van ons heilig geloof moet leeren leven, enz.; opdat zij mogen worden hier op aarde waarachtige kinderen van Jezus strijdende Kerk, om hiernamaals met Ul. eenmaal te mogen gerekend worden onder de leden der zegevierende Kerk in den Hemel.

Wat wij hier zeggen van de ouders, datzelfde willen wij toegepast hebben op de meesters en vrouwen; dan ook zij dragen een gedeelte van den last en de pligten der ouders; ook zij zijn gesteld om hunne dienstboden van den weg des bederfs terug te houden en in het goede voor te lichten; ook zij zullen eenmaal voor de zielen hunner onderdanen moeten instaan, wanneer zij aan derzelver ondergang vrijwillig oorzaak of gelegenheid zonden hebben gegeven, en bijgevolg zullen zij ons, wij vertrouwen er stellig op, hunne medewerking niet ontzeggen.

Er is echter nog eene andere klas van personen, op welker medewerking wij met regt durven rekenen, en hier bedoelen wij de onderwijzers der jeugd, hetzij in de collegien, hetzij in de lagere scholen. O, hoe groot en verheven is hunne roeping!! De kinderen te helpen vormen, niet slechts tot taalkundige en welsprekende menschen, maar ook tot brave, gehoorzame en onderlievende zonen en dochters, tot godvreezende christenen en leerzame kinderen der H. Kerk, tot eerlijke, ijverige en vredelievende burgers, enz ziet daar de zwaarwigtige, maar tevens hoogst verhevene taak der onderwijzers; dit alles kunnen en ouders, en godsdienst, en maatschappij met regt van hen vereischen; en daarop moeten zij zich meer dan iemand toeleggen, eensdeels omdat de kinderen voor het grootste gedeelte van den dag aan hunne zorg zijn toevertrouwd, en zonder hunne medewerking de pogingen der ouders en der geestelijken zelfs, voor een groot gedeelte, verijdeld worden; en anderdeels omdat zij eenmaal van die verhevene bediening rekenschap zullen geven bij God, die ons niet naar gezegden of meeningen van menschen, maar naar zijne leer en zijn Woord zal oordeelen.

O, mijne Vrienden, geeft dan acht, bidden wij U, op uwe roeping; betracht het gewigt van uw ambt, en volgaarne zult gij ons eene behulpzame hand bieden; volgaarne zult gij met Ons in den zin onzer H. Godsdienst werkzaam wezen; en zoo doende zult gij reeds in dit leven de vruchten van uwen arbeid inoogsten, niet slechts door de achting van alle brave lieden, niet slechts door de getuigenis van uw eigen geweten bij elke ramp die u mogt te beurt vallen, maar ook en hoofdzakelijk bij het naderen der altijddurende eeuwigheid, terwijl gij later het loon zult erlangen, dat God belooft aan diegenen, welke er velen ter geregtigheid zullen hebben onderwezen.

Eindelijk W. B. B. verwachten [illegible] medewerking van [illegible]; dan, [illegible] het allen met ons den bloei van het vaderland, en dus ook de daartoe noodige rust, vrede en eendragt onder de bevolking wenschen. Edoch dit alles kan niet bestaan zonder de Godsdienst; handtastelijk leert ons dit de ondervinding; immers het is aan het verval, aan het gemis of aan de verachting der godsdienstige principen, dat de sedert eenigen tijd in Europa plaats gehad hebbende woelingen, onlusten en omwentelingen te regt worden toegeschreven; immers zoodra de mensch ontrouw wordt aan zijne godsdienst; zoodra hij aan God niet meer geeft wat Godes is, dan geeft hij welligt nog den Keizer wat des Keizers is, maar alleen zoo lang als hij daartoe gedwongen wordt; en uit deze eenvoudige bemerking zal ieder denkend mensch gemakkelijk kunnen afleiden dat eene gepaste en doeltreffende zamenwerking ten goede, tusschen de kerkelijke en wereldlijke autoriteiten, zelfs in het belang van het vaderland, niet alleen te wenschen, maar zelfs zeer noodzakelijk is, en dat wij derhalve op die medewerking met regt durven vertrouwen.

Ziet daar, W. B. B. wat wij van Ul. verwachten: *gebed* en *medewerking*. Gewordt ons beide, en als wij de zekere hoop koesteren, dan wordt onze taak [illegible]

makkelijk en onze last verligt; dan zal ROERMONDS BISDOM zijnen ouden luister herwinnen; dan zullen godsdienst en zeden bloeijen; dan zullen land- en tijdgenooten zien en ondervinden, dat de zending eens Bisschops, dat zijne pogingen, in vereeniging met die zijner medearbeiders en ware Katholieken, geene andere zijn, dan pogingen van vrede en eendragt, van liefde en verdraagzaamheid; dat er geen ander doel bestaat in Jezus Kerk, dan de bevordering van de eer van God, van het heil der zielen en van het welzijn des vaderlands.

Daar hebt Gij, W. B. B. onze gevoelens en verwachting; daar hebt Gij ons eerste woord als Bisschop van Roermond; o, mogt het u diep ter harte gaan, en eenen duurzamen indruk op uw gemoed maken; dan, hoe eenvoudig het ook zijn moge, zoo is het evenwel afbeslissend voor de toekomst.

En nu, Wel beminde Diocesanen, sluiten wij deze toespraak met de hartelijkste bede tot Haar, die met regt genoemd wordt en is: *de bijstand der Christenen:*

»O Maria, onbevlekte Moeder van Jezus onder welker bescherming het opgeheven Vicariaat was en thans »het nieuwe Bisdom gesteld is, toon dat wij niet te ver»geefs op uwen krachtigen bijstand hopen; toon dat Gij »onze Moeder zijt, en houd niet op uwen lieven Zoon »Jezus, den Herder aller Herderen te smeeken, dat »Hij zich gewaardige dit gedeelte van zijne H. Kerk op »aarde door zijne bijzondere genade te bezoeken en on»der de vleugelen zijner barmhartigheid te nemen; dat »Hij den Herder en de Schapen gelieve te verlichten »en derzelver harten door den onverbreekbaren band »zijner goddelijke liefde vereenigen; opdat allen een »mogen wezen, gelijk Hij het is met zijnen hemelschen »Vader; dat is: opdat wij allen tot datzelfde doel, »waarvan wij zoo even gewaagden, te weten: tot ver»heerlijking van zijnen H. Naam; tot roem zijner H »Kerk; tot heil der zielen, en bijgevolg tot best en bloei »van het vaderland, met vereenigde krachten mogen »werkzaam blijven, tot dat het oogenblik aanbreekt, »waarop wij tot Hem moeten terug keeren, om van onze »bediening, van ons doen en laten rekenschap af te »leggen. Verkrijg ons, o liefste Moeder Maria, deze »kostbare genade, opdat wij bij dat beslissend oogen»blik uit zijnen goddelijken mond mogen hooren die troos»tende woorden: »Welaan goede en getrouwe dienaren.... »»gaat in de blijdschap van uwen Heer, en ontvangt »»het loon wat u bereid is van het begin der eeuwen. »»Amen.""

En zal deze brief van den preekstoel afgelezen worden op den Zondag van H. Drievuldigheid, in alle Missen waar verpligting is van predikatie, en zal tevens in alle kerken na de Hoogmis van gezegden Zondag een plegtig TE DEUM tot dankzegging aan God voor de verkregene weldaad zal gezongen worden.

Gegeven te Roermond, den 13 *Mei* 1853.

† JOËS, AUGUSTINUS,
BISSCHOP VAN ROERMOND.

Wij kunnen ons gemakkelijk de hooge ingenomenheid der orthodoxe en der ultra-protestantsche partijen met de in het *Journal des Débats* over Holland gepubliceerde artikelen verklaren. In 1840 gaf de heer Groen van Prinsterer een boekske in het licht, waarin hij het waagde de stelling vooruit te zetten, dat Nederland is een protestantsche staat. Die stelling werd evenmin opgemerkt als het boekske, waarin zij voorkwam en men ging voorbij. Een weinig later riep de hoogleeraar J Bosscha aan de leden van een der geheime genootschappen, in Nederland gevestigd, deze veel beteekenende woorden toe: »geen evenwigt langer in Nederland tusschen Protestanten en Katholieken, maar voortaan overwigt van genen op dezen!« De woorden van den prezident van het zoogenaamde *Welstand* bleven langen tijd aan de openbare kennisneming onttrokken. Toen ze ter openbare kennis kwamen, lachte men er mede, en te regt. Of zij echter van het oogenblik af, dat zij uitgesproken werden, niet mede bijgedragen hebben om, binnen den kring van het geheime genootschap, waarin zij werden ontboezemd, de protestantsche driften tegen de Katholieken gaande te maken, is eene andere vraag, waarmede wij ons heden niet zullen inlaten. Welk onthaal vervolgens in 1850 aan het programma ten deel viel, dat dezelfde Bosscha schreef, welke door het in dat jaar gevestigde orgaan der orthodoxe partij voorgestaan zou worden, ligt nog versch in het geheugen. Met onverstoorbare koelbloedigheid haalde het uit des heeren Groen van Prinsterer's boekske van 1840 de stelling te voorschijn, dat Nederland een protestantsche Staat is; en gansch Nederland, eerst verbaasd over de onbeschaamdheid, met welke deze historische en politische ketterij verkondigd werd, maar spoedig door een oogenblik bezadigd nadenkens van den schrik bekomen, barstte eindelijk in een luid gelach. Wanneer men dit alles in bedenking neemt, is het dan wel te verwonderen, dat de organen der orthodoxe en ultra-protestantsche partijen niet ophouden zich in de handen te wrijven van pleizier en zich gestadig het hart lucht geven in het uitbundigst vreugdebetoon, nu het daar te lezen staat in dat »beroemd" *Journal des Débats* en de heele wereld het daar met eigen oogen kan lezen, dat Nederland een protestantsche staat is? In Nederland weet men het wel beter. In Nederland weet een schoolkind, dat, sinds de Konstitutie van 1798, Nederland is wat men noemt een pariteitsche staat; maar dat doet er niet toe. De *Nederlander* en de organen der ultra-protestantsche partijen zullen blijven herhalen, dat Nederland een protestantsche staat is; ter staving van hunne stelling kunnen zij zich nu op het »beroemde" *Journal des Débats*, dat uit zulke geloofwaardige bronnen gewoon is te putten, beroepen: voortgegaan derhalve! Wie weet of Nederland niet langzamerhand hunne overtuiging zal gaan deelen, om met hen mede te roepen: Ja, wel degelijk, Nederland is een protestantsche staat! Wij willen doen wat in ons is, om te voorkomen, dat Nederland in zoo noodlottig eene dwaling worde medegesleept.

Wat zou het kenmerk moeten zijn van den Nederlandschen staat, wanneer die staat een protestantsche ware? Het antwoord ligt voor de hand: het zou dan eene door den staat gepriviligeerde kerk, eene staatskerk moeten hebben, welker belijders alleen, met legale uitsluiting van de belijders van alle andere godsdienstige gezindheden, van alle dissenters met een woord, tot het vervullen van openbare waardigheden, ambten en bedieningen zouden kunnen geroepen worden. Aan de belijders van die staatskerk alzoo, bij de lasten, door den staat hun opgelegd, ook het genot van regten; aan alle dissenters niets en niets anders dan de lasten. Zoo stond het hier geschapen tot 1798. Met dat jaar echter, wij hebben dat niet op nieuw in 't breede aan te toonen, hield de hervormde kerk op te zijn de kerk van den staat; aan de belijders van alle godsdienstige gezindheden werden gelijke godsdienstige, politische en burgerlijke regten geschonken — regten, waarvan zij sints dien tijd geen oogenblik opgehouden hebben het genot te smaken. Zóó waar is het derhalve alweer wat door het zoo goed ingelichte *Journal des Débats* beweerd wordt, dat Nederland is een protestantsche staat, waar, slechts tengevolge der revolutionnaire bewegingen van 1848, de protestantsche suprematie een einde heeft genomen, en waar eerst *toen* de dissenters, van lastdieren, die zij tot dusverre waren, verheven werden tot gelijkberegtigde burgers!

Maar, zeggen de menschen, het *Journal des Débats* aan 't hoofd, die Nederland zoo gaarne een protestantschen staat verklaren, — indien Nederland dan al niet is een protestantsche staat, en wettelijken zin, het worde ons dan, volgens het minst toegegeven, dat de gelijkheid van regten voor alle staatsburgers eerder eene fiktie is te noemen, dan een regtstoestand, die aan de realiteit der dingen beantwoordt. — Ter staving van die stelling voert men dan aan, dat het de Protestanten zijn, waaraan Nederland zijn bestaan te danken heeft; dat het de Protestanten zijn, die zoovele jaren lang heer en meester zijn geweest van deze gewesten; dat het de Protestanten zijn, die ook thans nog de feitelijke meerderheid bezitten in getal, in rijkdom en in verstand. Laat ons zien, welke waarde deze beschouwing heeft, na echter vooraf aangemerkt te hebben, dat het eene ongerijmdheid is, een wettelijken toestand, die sints zestig jaren onafgebroken bestaat, eene fiktie te schelden, daar die toestand-zelf het meest eerbiedwaardig historiesch regt konstitueert. Een sints zestig jaren onafgebroken regtstoestand zal toch wel eene realiteit zijn; of wij weten niet meer welke beteekenis de woorden hebben.

Wij laten hieronder volgen eene nieuwe bijdrage ter karakterizeering van de jongste verkiezingen en van de herstemmingen, die op handen zijn. Die bijdrage wordt ons door de predikanten der hervormde Gemeente te Middelburg zelven geschonken, in de *Middelburgsche Courant* van 26 Mei ll.

Ontboezemingen, als die van de predikanten te Middelburg, werpen intusschen een helder licht op den toestand der Nederland met onderdrukking bedreigende kerkelijke partij, zoowel als op de middelen door haar in het werk gesteld, opdat het *gansche* land enkel en alleen door »protestantschen zin" zou vertegenwoordigd worden.

Zooveel blijkt daar verder uit, dat de hervormde predikanten, op weinige uitzonderingen na, *als herders en leeraars*, dus in hunne kwaliteit, zich als leidslieden en toongevers op het terrein der verkiezingen hebben doen gelden.

Dit feit konstateerende, mogen wij eene enkele aanmerking hier niet terug houden. Hoe waardig toch komt meer, hier als altijd, het gedrag uit der katholieke geestelijkheid bij dat van dezulken, die, hunne roeping vergetende, met woord en daad zich beijveren om de rampzaligste der volksdriften gaande te maken en in beweging te houden! Indien de pastoors in ons vaderland het voorbeeld, door vele predikanten gegeven, tot leiddraad van hunne handelingen genomen hadden — welk geroep zou daarover gehoord worden; met welke scherpte zou hun gedrag door alle Protestanten gequalificeerd worden! Nu het echter hunne »*herders en leeraars*" zijn, die het verkiezingswerk overheerschen, nu vinden zij daarin niets berispenswaardigs en zwijgen zij gedwee! O konsequentie der partijzucht!

Wij, Katholieken, zien wij desniettemin toe, dat wij door de lakenswaardige ons gegeven voorbeelden ons niet van den regten weg laten afbrengen. Gaan wij voort op het tot dus verre door ons bewandelde pad; brengen wij eenpariglijk onze stemmen uit op die mannen, die met der daad getoond hebben liberaal in den goeden zin des woords te zijn; en, terwijl wij zoo doende al hooger en hooger zullen stijgen in de achting van alle weldenkenden, verzekeren wij daardoor tevens de eindelijke zegepraal van onze eerlijke, regtvaardige zaak.

Ziehier het politieke verkiezingsmanifest van de Middelburgsche predikanten:

»Ofschoon warsch van zich te mengen in staatkundige twisten, zijn echter de ondergeteekenden van oordeel, dat er tijden en omstandigheden kunnen zijn, waarin pligt gebiedt, ook als staatsburgers mede hunne stem te doen hooren, en hunnen invloed, ALS HERDERS EN LEERAARS, in het belang van *Koning en Vaderland*, aan te wenden. Zulke tijden en omstandigheden meenen zij, zijn de tegenwoordige. Daarom schroomen zij dan ook niet voor hun gevoelen openlijk uit te komen. Zij doen dit te meer uit aanmerking van de in onderscheidene, met name in de *Middelburgsche* en *Provinciale Zeeuwsche Couranten* voorkomende ingezonden artikelen, bevattende ongegronde (?) onware (?) en ook voor hen beleedigende voorstellingen. Zij verklaren mitsdien (?!!) bij deze, dat zij zich in gemoede verpligt achten den kandidaat Mr. C. W. E. VAILLANT, Raadsheer in het Provinciale Hof van Zeeland, die bereids bij de eerste stemming 767 stemmen op zich vereenigd heeft, bij de herstemming ten ernstigste aan te bevelen.

»Middelburg, 24 Mei 1853.

»*De Predikanten der N. D. Hervormde Gemeente te Middelburg*
»C. J. HENTZEPETER,
»J. J. VAN DEINSE,
»J. BORSIUS,
»A. SLOTEMAKER, Cz.,
»A. M. SNOUCK HURGRONJE,
»B. J. TAATS.

»N. B. Bij het stellen dezes was Ds. J. J. L. TEN KATE uitlandig."

Men schrijft uit Rotterdam dd. 21 Mei ll. aan de *Emancipation Belge:*

»Uit zal het niet ontgaan zijn, dat de *Morning Post* zich zeer druk heeft bezig gehouden met een der brieven, die ik u onlangs toezond. Ik kan het hem niet kwalijk nemen, dat hij zich opwerpt tot verdediger van de protestantsche suprematie over de wereld, en dat hij, over de Katholieken sprekende, op een toon, dien men insolent zou mogen noemen, hunne meest gevestigde en volstrekt onvervreemdbare regten in 't geheel niet in aanmerking neemt; de regtvaardigheid der partijgangers is nu eenmaal niet anders, en het is geen vreemd verschijnsel ze hun zaak te zien verdedigen door argumenten, welke alleen haat en hartstogt hun ingeven.

»Maar geenszins minder gemakkelijk is te begrijpen, is dit, dat hetzelfde blad, op dat punt in overeenstemming met het *Journal des Débats* en de republikeinsche en socialistische bladen in den vreemde, zich belast heeft met de niet zeer waardige rol om het ministerie-Thorbecke te verguizen, en daarentegen tot de wolken te verheffen den tegenwoordigen staat van zaken, benevens alles wat de triomfeerende koalitie ons voor de toekomst schijnt te bereiden.

»De heer Thorbecke en de konstitutioneele partij, die zich altijd gedragen hebben overeenkomstig het representatief systeem, en door hunne daden toonden, dat zij een diepen eerbied hadden voor de Grondwet, zijn, volgens de opgave van de *Morning Post*, het *Journal des Debats* en andere diergelijke bladen, niets anders dan radikalen en republikeinen. Volgens die bladen schiet er voor Holland niets anders over ter redding dan het ministerie van Hall-Donker, waarvan niemand kan zeggen wat het wil en tot hoever het de hand zal willen leenen aan de anti-konstitutioneele reaktie. Als men nagaat, dat gezegde bladen steeds zich verklaard hebben voor de handhaving van het parlementair systeem overal elders, moet het in het oog loopen dat nu dezelfde bladen, waar het ons land geldt, eene geheel andere manier aannemen om de zaken te beschouwen.

»Men mag dus vragen wat van zulk een tegenstrijdig gedrag de oorzaak zij, en het komt mij voor dat dit raadsel op tweederlei wijze kan worden opgelost:

»I. Het *Journal des Débats*, de *Morning Post*, en die andere bladen loopen weg met die konstitutien welke het Protestantismus gunstig zijn, maar zij verfoeijen van ganscher harte zulke konstitutien, welke de Katholieken in het algemeene regt doen deelen.

»II. Bovengenoemde bladen zijn naïef genoeg, om blindelings aan te nemen wat door de tegenwoordige regeringspartij is verbreid. *De heeren dier partij, welke in de geheimen van het ministerie zijn ingewijd*, hebben hun

verzekerd dat Thorbecke een radikaal is, dat van Hall een man is gelijk het behoort; en dat bij de aanstaande opening van de Kamer, hij haar een programma van beginselen zal aanbieden, die iedereen zullen bevredigen. Men heeft de berigtgevers op hun woord af geloofd, en daarom hebben die bladen, welke gisteren nog het parlementair systeem verdedigden, heden zich opgeworpen om op de vinnigste wijze diegenen in hunne bescherming te nemen, van welke dit systeem het meest te vreezen heeft. Zulk een gedrag komt mij niet zeer logiesch voor; doch herinneren we ons hier het spreekwoord: *quandoque bonus dormitat Homerus*; waarlijk, de goede Homerus is niet altijd regt wakker.

»Doch keeren wij terug naar de *Morning Post*. Zij beweert in 't algemeen, dat er een koalitie bestaat tusschen de konstitutioneelen en de Katholieken van Nederland; en meer persoonlijk valt zij mij aan, omdat ik het gedrag van den minister van Buitenlandsche Zaken heb gegispt, wijl hij dokumenten heeft publiek gemaakt, die waarschijnlijk deze bestemming niet hadden; en ten overvloede valt zij mij nog eens aan, omdat ik een feit heb gekonstateerd, namelijk dit, dat Holland elken toestand, die Frankrijk reeds achter den rug heeft, naspeelt. Zien wij eens van nabij, wat er eigenlijk is van die door de *Morning Post* opgesomde grieven.

»Het blad verzekert dat er een koalitie bestaat tusschen de konstitutioneelen en de Katholieken van Nederland; ik voor mij ontken ten sterkste het bestaan eener zoodanige koalitie, althans in den wezenlijken zin des woords. Ik durf de *Morning Post* uitdagen om te bewijzen 't geen hij beweert, en ik mag dit van haar eischen krachtens den regel, dat hij, die iets stelt, gehouden is het te bewijzen. Om haar echter hare moeijelijke taak te verlichten, zal ik de *Morning Post* vertellen, wat men van zoodanige koalitie heeft te gelooven. Er is geen mensch in Holland die niet gelooft dat de konstitutie wordt bedreigd; en dat zoo ze niet wordt herzien in protestantschen geest, ze ten minste zal geïnterpreteerd worden in een reaktionairen zin.

De vrienden der Konstitutie willen hare handhaving, en willen volstrekt niet dat zij geïnterpreteerd worde in wat reaktionairen zin ook, maar dat zij worde ten uitvoer gelegd overeenkomstig den geest en letter harer voorschriften.

»De Nederlandsche Katholieken, dat is het ²/₅ der natie, denken hieromtrent volmaakt eenstemmig met de konstitutioneelen. Hieruit volgt, dat zij op dit punt elkander de hand reiken, zonder zich deswege echter te hebben verstaan, of afspraak gemaakt te hebben tot het houden van eene vaste gedragslijn, naar een bepaald doel leidende. Kan men dus hier aan een eigenlijk gezegde koalitie denken?

»Wat de dokumenten betreft door den minister van Buitenlandsche Zaken gepubliceerd, de geheele Europeesche diplomatie kan over die publikatie maar een stem hebben: het is *zonder voorbeeld*, en lijnregt in strijd met de diplomatieke welvoegelijkheid. Zoo de korrespondent van de *Morning Post* er aan mogt twijfelen, hij raadplege den eersten diplomaat den beste over hetgeen ons ministerie zich veroorloofd heeft. Het antwoord 't welk hem zal geworden zal luiden: dat, volgens de internationale regten, zulk een gedrag niet is te regtvaardigen, en dat men, in aanraking komende met een diplomaat van den stempel als van Hall, wel burtengewoon [illegible] op elk woord, dat men bezigt.

»De derde grief heeft betrekking op mijn beweeren, dat Holland sedert de laatste zestig jaren de gewoonte heeft aangenomen, om de schoenen aan te trekken, die Frankrijk had weggeworpen. Zoo de korrespondent van de *Morning-Post* geen vreemdeling was in onze historie, zou hij een feit, hetwelk zoo waar is, en dat geen verder bewijs hoegenaamd vordert, niet ontkennen. In ons schrijven van 23 April hebben wij het bereids reeds genoeg aangetoond.

»Zoo de korrespondent van de *Morning Post* [illegible] moeite wil getroosten te lezen wat in dien brief gezegd is, dan mag ik mij vleijen met de hoop, dat hij voortaan op dit punt mij niet meer zal tegenspreken.”

Men schrijft ons uit Maastricht:

»Ook van de te Maastricht gevestigde maatschappij van Landbouw en Bloemkweeking, van welke Jhr. L. de Villers de Pité, Lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal, voorzitter is, heeft Z. M. de Koning in de laatste dagen opgehouden Beschermheer te zijn. Men kan niet zeggen waaraan het moet toegeschreven worden, dat de hoofdstad van het Hertogdom, die den heer Thorbecke tot lid van de Tweede kamer koos, bij onzen geëerbiedigden Koning in ongenade gevallen is.”

Men leest in de *Grondwet*:

»Men begint, naar het schijnt, van lieverlede terug te schrikken voor het werk, dat men zelf heeft gesticht, en tracht zoo veel mogelijk nog te herstellen van hetgeen men heeft bedorven. Wij hopen van harte, dat, nu het kwaad eenmaal gesticht is, ook deze opregte bekentenis van overdrijving en schuld, gereeden invloed moge hebben en waarlijk nog doen redden, wat er te redden valt.

»De *Tielsche Courant*, behoorende tot een der organen, welke de godsdienstige gisting tot het doen vallen van het ministerie-Thorbecke hebben opgedreven tot den graad van hartstogtelijkheid, is de eerste, die loyaal genoeg is, om te bekennen, dat men zich zelf gefopt en dat men eigenlijk is gevallen van de wal in de sloot.

»Zij zegt:

„„Wij willen ons thans niet verder met personen bezig houden, maar wij mogen niet verzwijgen, dat er zich bij de laatste keuzen een verschijnsel geopenbaard heeft, dat ons vervult met bezorgdheid en onze vreugde over de nederlaag van den heer Thorbecke zeer tempert; het is dit, dat de orthodoxe protestantsche partij buitengewoon in kracht schijnt toe te nemen; en wij kunnen het niet ontkennen, dat wij haar meer dan eenige andere op het staatkundig tooneel vreezen.

„„Wij laten gaarne ieder gelooven wat hij wil; maar wij zouden ongaarne iets, laat staan ruim twee eeuwen teruggaan; en er is bovendien zoo in de eischen der kerkgenootschappen als met betrekking tot het onderwijs zoo veel, waarin deze partij, hoe overigens ook verschillende, de R. C. ontmoet, dat het staatsbelang vordert te waken, dat zij noch ieder op zich zelve noch met elkander vereenigd, daarop geenen overwegenden invloed kunnen uitoefenen.

„„Dat men hieraan denke bij de aanstaande herstemmingen en vrije keuzen.

„„Op den 17den Mei is het gebleken, welke eene magt de genoemde partij in eenige distrikten kan doen gelden. Het is eene waarschuwing, die velen zich nu nog kunnen ten nutte maken, door bij de aanstaande nog te doene 21 keuzen zich te vereenigen op gematigde bekwame staatslieden, die als afgevaardigden geene vrees voor achteruitgang inboezemen.”

»Wij gelooven niet, dat de *Tielsche Courant* zich, in den laatsten tijd, aan het voorstaan van constitutionnele beginselen heeft bezondigd. Eene bekentenis dus van hare zijde, als die wij hier hebben medegedeeld, zoo geheel overeenkomende met hetgeen wij reeds van den eersten dag der crisis hebben voorspeld, moge de overtuiging schenken, aan welke zijde de bezadigdheid was, aan welke zijde het juiste begrip van oorzaak en gevolgen.”

»Het is ons aangenaam bij de tolken eener partij, die niet de onze is, soms de bevestiging te vinden van hetgeen wij herhaaldelijk en met aandrang hadden betoogd, niettegenstaande onze tegenstanders gewoon waren zich daaraan te ergeren.

»Zoo leest men in het *Tielsch Weekblad*:

»»Vroeger waren de Groenianen in de Kamer een wel lastig doch niet schadelijk drietal. Thans echter zijn zij sterk genoeg, om een voortdurenden en krachtigen strijd te voeren tegen het ministerie en de overige leden. Het is voor het ministerie en het belang des lands van het hoogste gewigt, dat hun aantal niet verder vermeerdere; maar dat er daarentegen vooral gematigde, onzijdige afgevaardigden gekozen worden. . . . .

»»Men make zich toch geene begoochelingen; de Groenianen mogen in het begin, en als staande tegenover de Thorbeckianen, de zijde van het ministerie kiezen, op den duur zullen zij het bestrijden, want zij hebben geen vrede met de constitutie, zij kunnen geen vrede hebben met het programma van het ministerie. Dit moet dus noodzakelijk zijn steun zoeken bij de gematigden, en wij vreezen, dat het getal van deze dat der beide uiterste partijen te zamen niet zal overtreffen.””

(*Hdbl.*)

In het kiesdistrikt *Meppel* is, tengevolge der gewone aftreding, bij *herstemming* tot lid der provinciale staten gekozen: Jhr. H. J. P. van der Wijck.

Helder en Nieuwe Diep. Overstemming tusschen de heeren P. Schuyt Jrz., hoofd ingenieur bij de Marine, die 104 en C. Bakker Bz., wethouder dier gemeente, die 76 van de 232 geldige stembriefjes bekomen heeft.

Te *Edam* is bij herstemming tot lid der Prov. Staten van Noord-Holland gekozen de heer [illegible] Merens.

De stemming ter [illegible] van een lid der Prov. Staten van Noord-Holland [illegible] zal, blijkens het nader [illegible] Staten, plaats hebben op Dingsdag 14 Junij a. s.

De heer Groen van Prinsterer heeft voor zijne benoeming tot lid van de Tweede Kamer in het distrikt Gouda bedankt. (*G. K.*)

Uit 's Hage wordt ons het berigt gezonden, dat de tegenwoordige minister van Binnenl. Zaken, zich in de bekende schoolkwestie van Buren op Ameland met de zienswijze van zijnen ambtsvoorganger heeft vereenigd en wel op dezelfde gronden, als waarop de beschikking van den heer Thorbecke rustte. (*Prov. Fr. Ct.*)

Bij Zijner Majesteits besluit van den 24sten dezer, nº. 77, is aan den gepensioneerden schout-bij-nacht H. H. T. Coops, titulair vice-admiraal; aan den benoemden schout-bij-nacht D. Bijl de Vroe; aan den titulairen kapitein-luitenant-ter-zee J. Lehman de Lehnsfeld, equipagie-meester der marine te Vlissingen; aan den hoofdingenieur der marine aldaar P. A. Bruijn, en aan den ingenieur der 1ste klasse der marine L. K. Turk, mede te Vlissingen, op hun daartoe gedaan verzoek, vergund het aannemen en dragen van het versiersel van ridder der orde van den Rooden Adelaar, hun door Z. M. den Koning van Pruissen geschonken, en wel dat van de 2de klasse aan den eerstgenoemde, dat van de 3de klasse aan de drie volgende en dat van de 4de klasse aan den laatstgenoemde.

Vrijdag ll. is voor den Hoogen Raad beëedigd, Mr. C. M. Wintgens, als vice-president bij het Provinciaal geregtshof in Limburg.

Aan de *Javasche Couranten*, van 30 Maart tot 13 April, ontleenen wij de volgende berigten:

Men schrijft van Tjiandjoer den 31sten Maart:

Op den 25sten dezer des namiddags omstreeks half zes ure is, onder hevig onweder en stortregens, de bliksem geslagen in het doorvoer zoutpakhuis te Tjikao. De nok van het dak, het spanwerk en eene menigte pannen zijn gedeeltelijk beschadigd en veel verbrijzeld.

Het terrein der pakhuizen te Tjikao schijnt bij onweder een punt van aantrekking te zijn, vermits in tien jaren tijds van de 18 klapperboomen, welke daar stonden, de bliksem er 14 heeft weggeslagen.

Van Padang wordt het volgende gemeld:

De bewoners van het kleine gehucht Batong Poetie (Soepaijang), werden in den nacht van 8 Februarij jl., door een onderaardsch gedreun, gelijk aan zwaren donder, uit hunnen slaap gewekt en bespeurden met schrik, dat de grond, waarop hunne woningen stonden, begon te zakken, te gelijkertijd, dat met donderend geweld, eene uitstorting van het hooge koraalgebergte, aan den voet waarvan genoemd gehucht gelegen was, plaats had.

De huizen, ten getalle van zeven, zijn onder deze ingestorte massa bedolven. Slechts aan 15 van de 44 inwoners mogt het gelukken, zich door eene spoedige vlugt te redden, terwijl de overige 29 (waarvan 13 mannen en 16 vrouwen), hun graf onder de neergestorte massa vonden.

De van alle zijden aangebragte hulp, om zoo mogelijk nog menschenlevens te redden, was vruchteloos; 23 lijken werden opgegraven en 6 zijn nog vermist.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Mei. Men leest in den *Moniteur*: De Fransche en Engelsche gezanten te Konstantinopel, hebben den 26sten dezer maand gezamenlijk eene poging aangewend, om eene schikking te bewerken in de verschillen tusschen Turkije en Rusland. Het mogt hun echter niet gelukken daarin te slagen. Prins Menchikoff is vervolgens den 22sten vertrokken. Het is, echter moeijelijk te veronderstellen, dat daaruit vijandelijkheden zullen ontstaan. Turkije weigert slechts konsessien te doen, waartoe het, op grond van vroegere verbindtenissen, ook niet kan gedwongen worden, en waaruit dus evenmin een oorlog kan voortspruiten.

(Wij voegen aan deze mededeeling in den *Moniteur* tweeërlei toe:

1º. dat wat nog zeer onlangs de *Moniteur* moeijelijk zeide te kunnen veronderstellen, het vertrek van prins Menchikoff uit Konstantinopel, desniettemin kort daarna plaats gehad heeft;

2º. dat, naar Zaturdag ll. ter beurze van Parijs verzekerd werd, de Sultan aan den Franschen vlootvoogd een firman zou verleend hebben, waarbij hij gemagtigd werd de Dardanellen te passeeren. Wat van dit laatste berigt zij, zal spoedig blijken. RED.)

— De zitting van het Wetgevend Ligchaam is gisteren gesloten.

— Tegen de *Presse* is eene geregtelijke vervolging ingesteld, wegens het verspreiden van valsche berigten over eenige naamlooze maatschappijen.

— Het hof van appel heeft [illegible] zaak der korrespondenten van [illegible] het vonnis der eerste [illegible] *Moniteur* [illegible] eene opzettelijke kommissie wordt benoemd voor het onderzoeken [illegible] de rekeningen der civiele lijst.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 28 Mei. Men schrijft uit Lucern: »De verdrijving der vrome vrouwen-vereeniging van Baldegg uit hare vreedzame woning en den roof harer bezittingen ten profijte der staatskas, is niet alleen een betreurenswaardig bewijs van roekeloozen haat tegen katholieke godsdienstige vereenigingen, maar tevens een aanslag tegen de burgerlijke vrijheid en den privaten eigendom. Het vermogen namelijk dezer vereeniging, bestaat niet in eenige fondatie, maar is door die vrouwen bijeengebragt.

— Men schrijft uit Bern, dd. 28 Mei, dat de bondsraad het bevel heeft uitgevaardigd, dat de kantons hunne geheele kontingenten onder de wapens moeten brengen, ten einde bij de eerste oproeping tot handelen gereed te zijn.

WEENEN, 27 Mei. De heer v. Bruck, nieuw benoemd internuntius te Konstantinopel, heeft Dingsdag de reis naar Turkije aanvaard.

— Er loopen hier geruchten nopens een ontwerp ter verdeeling van Turkije. Daarin wordt voorgesteld, dat de vijf groote mogendheden aan den Sultan het bezit zijner landen in Azië zullen waarborgen, indien hij van zijne Europesche bezittingen afstand wil doen?

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Mei Koning Leopold is in de hoofdstad teruggekeerd. De bladen zijn vol met verslagen over de luisterrijke ontvangst, die hem overal op zijnen weg door het land en inzonderheid alhier is ten deel gevallen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Mei.

GETROUWD (26 Mei): J. Proost met C. M. Stroeve.

BEVALLEN (25 Mei): C. M. Scholten, geb. Hagedoorn, D. (27 Mei)): H Lefebure, geb. Harriette, Z. - J. M. Briel, geb. Kartlüke, Z.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		28 MEI 4½ u. gebl.	30 MEI 4 u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63 11/16	63 9/16 a	63¾	63⅝
Dito Dito	3	76	75½		
Dito Dito	4	95⅛	94⅝	94¾	94¾
O. I. Leening 1844	4	95	94½	94⅝	
Amortis. Syndic.	3½		93⅝		
Handel-Maatschappij	4½	127⅝	127		
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		52⅞	52⅜	52½	
FRANKRIJK, Obligatien.	3				
SPANJE Nieuwe	1	23 11/16	23 7/16	23½	
Dito	3	48½			
Dito Binnenl. à 6/m.		43 11/16	43 5/16	43 7/16	43⅜
Coup. Bewijzen.		6 1/16	5 3/16		
Amortisable Schuld		5½	5 7/16		
PORTUGAL te Londen	5	38⅝	39 3/16		
Dito Dito	4	37⅛	37		
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅞	108⅜	108⅝	
Dito Dito 1828 en 1829		107¾	107½		
Cert. bij d°. 1831 en 1833					
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	93	92¾		
Dito bij *Stieglitz en C°.*			91¾		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		74½		
Cert. van dito		[illegible]	37		
POLEN, [illegible]		87¼			
Dito Aand. à fl. 300		154½			
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4⅞			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f			82¾	82½	
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	83⅛	42⅝		
Dito 1847	2½	42 7/16	42¼	42⅜	
Dito 1851	2½	42 11/16	93¼	93⅞	
Dito 1849	5	93⅞			
Wenen-Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4		93¾	93⅞	
Letter B	5	93⅞			
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito à 250		400			
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.		99		
BRAZILIE te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3		24 15/16	25	
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2				
Dito Uitgestelde		40½			
ECUADOR à £ 100					

Venezuela, uitgestelde 15⅜; Grieken 5 pCt. 6⅞, 7 1/16.

Onze fondsenmarkt verkeerde heden over het geheel in eene zeer ongunstige stemming, hebbende er zoo in Binnenl. vreemde effekten aanzienlijke verkooporders plaats gehad.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs [illegible]		[illegible]	Livorno	2/m.	f 39½
[illegible]		[illegible]	Napels	„	81½
Bordeaux [illegible]		[illegible]	Petersburg		1,86½
„	2/m.	„ [illegible]	Weenen	6/w. „	32¾
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix [illegible]		[illegible]	[illegible]	„ „	98½
Sevilla [illegible]		[illegible]	[illegible]		35 [illegible]
Bilbao [illegible]		244 [illegible]	[illegible]		35½
Lissabon [illegible]		41¼	Londen	[illegible]	11.7½
Porto	„	„ 41½	„	[illegible]	[illegible]
Genua	2/m.	„ 46⅝	Rotterdam		[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 55⅝, 1840/1842 5 pc. [illegible], 1848, —; Spanje 1—3 pc. 23 5/16; Binnenl. 3 pc. 43⅝; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 86¼.

PARIJS, 28 Mei. Fransche 3 pc. 79,85, id. 4½ pc. 102,50, Bank-Actien 2700,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. —; Buitenl. 3 pc. 48; Binnenl. 3 pc. 44; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 98,50; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 99½ Rusland 4½ pc. —; Metall. 5 pc. —.

LONDEN, 28 Mei. Cons. kont. 100½ a 100⅝; op tijd 100½ a 100⅝; Braz. 100 a 101; 1829/39 100 a 102; Den. 3 pc. 84 a 85; 5 pc. 105 a 106; Ecuad. 6 a 6½; Gren. 22 a 22½. Uitgest. 10¼ a 10¾; Mexiko Nieuwe 26⅛ a 26⅝; Peru 4½ pc N. 87 a 88; Uitgest. 60 a 64; Rusl. 1822 5 pc. 119 a 120; (N.) 4½ pc. 104 a 104½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39¾ a 40¼; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅛ a 23⅝; 3 pc. 48½ 49; Coup. cert. 5⅞ a 6⅛; Passive — a —; Holl 2½ pc. 65¾ a 66¼; id. 4 pc. 97 a 97½; Venez. 37 a 38; Uitg. 15 a 16; Wissel op Amsterdam f —.—; Grieken 1824 9½ a 10.

FRANKFORT, 28 Mei. Met. 5 pc. 86¾; A 5 pc. 86¾; 2½ pc. 45¼; Bank-Actien 1591; Darmst. Loten fl. 50 99⅛; id. fl. 25 32½; Badensche Loten fl. 50, 71¼; id fl. 35, 40¼; Nassausche fl. 25, 28¾; Holl. 2½ pc. 64¼, id. 4 pc. 93¾; Sardinische 42⅜; Wissel op Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 Mei.

GRAANMARKT.

Tarwe en Rogge tot vorige prijzen aan kons. verkocht van Tarwe: 127 ℔ b. Pools. f 308; 129 ℔ roode Odessa Pools. f 265; van Rogge: 121, 122, 124 ℔ Pruiss f 208, 211, 217; 118 ℔ Burgas f 193; 115, 116 ℔ o. Gedr. f 185, 187.
Garst prijshoudend; 113 ℔ n. Deensche f 185.
Haver zonder handel.
Boekweit onveranderd; 118 ℔ Limburger f 210; 117 ℔ Grootbrab. f 210; 116, 121, 122 ℔ Holsteins. f 208, 229, 232.
Op 9 vaten Olie in Mei ek. 63; Sept. 63; Oct. en Nov. 63½ £. *Raapolie* op 6/w. f 36½; Vliegend f 35½; 1°. Mei ek. f 36¾; Sept. f 35⅞, ¾; Oct. f 36¼, 6; Nov. f 36, ⅛; Dec. f 36¼. *Lijnolie* op 6/w f 31; Vliegend f 30; *Hennepolie* op 6/w. 37¾; Vliegend f 36¾.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 30. Volgens brief van Kapt. J. W. Retgers, voerende het Ned. schip Barend Willem, van Londen naar Melbourne, Z. A. in dato 5 April jl. bevond hij zich, in goeden staat, zeilende op 4° 30' N. Br. en 20° W. L. Alles wel aan boord.

SOERABAYA, 3 April. Het schip Urania, Kapt. Teylaar v. hier n. Australien vertrokken, is den eersten dezer lek uit zee teruggekomen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 28 Mei. J. Scott, Dalriada, Batavia. - H. Rolf, Jakob Roggeveen, id., 1 v. Simonsbaay. - F de Winter, Zeeland, Banjoewangie - J. Ryan, Leacley, Rio de Janeiro - R. L. Schaap. Maria Johanna, Suriname. - J. Hilbrands, Anna, id. - B. Rolufs, Cornelia, Soerabaija. - M. Wildeboer, Maria, Lissabon. — 29 Mei, J. J. Noodt, Cornelia, Banjoewangie - T. C. H. Wynandts, Doctrina et Amicitia, id. n. Amst.

HELLEVOET, 28 Mei J. van der Ven, Vrouw Johanna [illegible] Fernambuck. — Voor de wal [illegible]

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 9 Mei op 40° 2' N. Br. 10° 50' W. L. Elsje, Kapt. Scherpoier, v. Smirna n. Amsterdam, aan boord alles wel.
Kapt. de Winter. van Banjoewangie in Texel binnen. rapporteert gepraaid te hebben: Den 22 Februarij, op 25° 5' Z. Br. 74° 30' O. L. Edouard, kapt. de Winter, van Banjoew. n. Rott., bij beiden aan boord was alles wel.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Jakob Roggeveen, Rolff 2375 b. Koffij, 930 kann. Suiker, 777 sch. Tin, 2836 b. Bindrottingen, 1 partij Geelhout, N. H. M.

BANJOEWANGIE, Zeeland: de Winter. 3711 b. Koffij, 2051 kann. Suiker, 578 sch. Tin, 1 partij Sapanhout, 2711 b. Bindrottingen, N. H. M.

— Cornelia, Rolufs. 1540 b. Koffij 1077 kann. Suiker, 1304 b. Bindrottingen, N. H. M.

— Cornelia, Noodt. 9928 b. Koffij, 827 kann. Suiker, 65 f. Noten, 54 f. Foelie, 1 partij Geelhout, 2218 b. Bindrottingen, N. H. M.

SURINAME, Anna, Hilbrands, 33 v. Suiker Charbon en Zoon; 25 b. Katoen, Kerkhoven en Coutinho; 20 b. dito, van Heukelom en Vollenhoven; 47 b. dito, 126 v. Suiker, 38 punch. Rum, 300 st. Hout, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 30 Mei in lading naar:

Keulen	A. Krell, Mercurius.
„	E. Coenen, Coln N°. 13.
Ludwigh. & Heilb.	Ph. Hartman, Eleonora.
Mainz	J. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Manheim	J. G. Krol, Hoffnung.
Weesel	J. Beijer, Wilhelmina.
Urdingen & Ruhort	B. Brinkkamp, Twee Gebroeders.
Dusseldorp & Neus	J. van Beek, Vrouw Wilhelmina.
Frankf., Coblentz en Manheim	J. Rausch, Frankf. N°. 27.

AMSTERDAM, 30 Mei vertrokken naar:

Manheim	J. M. Kimpel, die Harmonie.
Rijnhoogte.	Keulen 28 Mei 12 vt. 8½ dm.

ADVERTENTIEN.

(2919) Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, MARIA DOROTHEA HINTZEN, geliefde Echtgenoot van

G. KAMPHUYS Sz.

ZAANDAM, 26 Mei 1853.

(2916) Heden overleed na een langdurig lijden, de Wel-Edele Heer TIMOTHEUS KORTENHORST, Notaris alhier, na tijdig van de H. H. Sacramenten voorzien te zijn, in den ouderdom van 41 jaren.

KUINRE, 25 Mei 1853.

(2918) Voor een fatsoenlijk jong mensch, 21 jaren oud, wordt eene plaats gezocht als **KLEERMAKERS KNECHT** bij R. C. liedeh. Hij is wel bedreven in zijn vak, en zal hij meer op eene goede behandeling dan op eene groote geldelijke belooning zien. Adres met *franco* brieven aan het Bureau van dit blad onder Lett. A. B.

Kiezers Vereeniging

DE

GRONDWET.

Bij de herstemming op Dingsdag 31 Mei 1853, voor drie Leden voor de TWEEDE KAMER der STATEN-GENERAAL worden de Kiesgeregtigden alhier herinnerd, dat door de Vereeniging zijn aanbevolen de Heeren:

J. C. BAUD.
Prof. **J. BOSSCHA.**
H. STOLTE.

Het Bestuur der Vereeniging,
B. DONKER CURTIUS, *Voorzitter.*
W. C. VAN VOLLENHOVEN, *Onder-Voorz.*
A. VAN GEUNS.
G. HARTSEN.
H. RAHUSEN.
R. DANIEL WOLTERBEEK, *Secretaris.*
J. F. ALBERDINGK THIJM, *Penningmeester.*

(2912)

STOOMBOOT-DIENST

tusschen

Zierikzee en Rotterdam,

en tusschenliggende plaatsen en veeren;

DIRECTE VAART MET DE

STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maandij Jun 1853.

Van Zierikzee.				Van Rotterdam.			
Woensd.	1,	's morg.	9 u.	Dond.	2,	's midd.	12 u.
Vrijdag	3,	„	10½ „	Zaturd.	4,	's morg.	4 „
Zondag	5,	's midd.	12 „	Maand.	6,	„	4 „
Maandag	6,	's nam.	12½ „	Dingsd.	7,	„	5 „
Woensd.	8,	„	1 „	Dond.	9,	„	6 „
Vrijdag	10,	's morg.	3½ „	Zaturd.	11,	„	7 „
Zondag	12,	„	4 „	Zondag	12,	's midd.	12 „
Maand.	13,	„	5 „	Dingsd.	14,	's morg.	9½ „
Woensd.	15,	„	6½ „	Dond.	16,	's midd.	12 „
Vrijdag	17,	„	9 „	Zaturd.	18,	's nam.	1 „
Zondag	19,	„	10½ „	Maand.	20,	's morg.	3½ „
Maand.	20,	„	11½ „	Dingsd.	21,	„	5 „
Woensd.	22,	's nam.	12½ „	Dond.	23,	„	6 „
Vrijdag	24,	's morg.	3½ „	Zaturd.	25,	„	7½ „
Zondag	26,	„	4 „	Zondag	26,	's midd.	12 „
Maand.	27,	„	5 „	Dingsd.	28,	's morg.	10 „
Woensd.	29,	„	7 „	Dond.	30,	's midd.	12 „

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan de Hooi-Kade.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der boot besorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen. (2920)

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK

à 1½ en 2 Ct. de Pagina.

De Muziekale Correspondentie te 's Gravenhage,

Wijk B. 186,

heeft [illegible] jaren reeds meer dan DUIZEND diverse Muzijkwerken uitgegeven, welk getal maandelijks met 30 à 40 nieuwe en klassieke werken vermeerdert.

Door middel van DÉCALQUE, is die snelle uitgave mogelijk geworden.

Heeren Muzijkmeesters in het bijzonder wordt deze goedkoope Muzijk ten dienste hunner leerlingen aanbevolen.

Buiten inteekening wordt de prijs verdubbeld, *men betaalt alsdan nog niet de helft der prijs van de gewone plaatdrukmuzijk.*

Het Depôt, de Catalogus en het Prospectus zijn voorhanden te *Amsterdam* bij B. KONIJN in de Kalverstraat en B. EISENDRATH O. Z. Voorburgwal, N°. 216., en voorts bij de correspondenten in alle steden van het Rijk. (2740)

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.